

22 יוני 2023

ג' תמוז תשפ"ג

לכבוד

חה"כ ישראל אייכלר
יו"ר ועדת העבודה והרווחה
וחברי הוועדה
כנסת ישראל

הנדון: דיווח לוועדת העבודה והרווחה על פעילותה של נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות בשנת 2022

בהתאם לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, סעיפים 19מז' ו-19נ', להלן דיווח על פעילות נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות במשרד המשפטים לשנת 2022. כמו כן, בנספח המצורף מידע נוסף אודות היחידה ופעילותה בשנת 2022.

סעיף 19מז' – פעילות לקידום הוראות פרק ה'1

פרק ה'1 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות עניינו במניעת אפליה והבטחת נגישות במקום ציבורי ובשירות ציבורי. נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות פועלת ליישום פרק זה במגוון דרכים, שביניהן:

- ✓ ביצוע פיקוחים וניהול הליכי אכיפה.
- ✓ קידום תיקונים בחוקים ובתקנות, קביעת פרשנות לחקיקה הקיימת והוצאת חוות דעת ועמדות נציב.
- ✓ ניהול הליכים משפטיים, הגשת חוות דעת לבקשת בתי המשפט ומעורבות בגיבוש עמדת המדינה בהליכים משפטיים.
- ✓ קבלת פניות ציבור וטיפול בהן.
- ✓ הכשרה והדרכה של גורמי מקצוע בתחום הנגישות ובכלל זה מורשי נגישות ורכזי נגישות.
- ✓ פיתוח מקצועי של תחום הנגישות, בין היתר באמצעות חברות בוועדות מכון התקנים והפקת חומרי הדרכה.
- ✓ הגברת מודעות בקרב ציבור אנשים עם מוגבלות אודות זכויותיהם.
- ✓ הסברה והדרכה לנותני שירות במגזר הפרטי והעלאת מודעות.

מייל: natziv@justice.gov.il | פקס: 02-646-2881 | טלפון מרכזי: 073-392-5999

כתובת: רח' ירמיהו 37 בניין א קומה 9. ירושלים | דואר: ת.ד. 34255 סניף שערי ירושלים 9134100 ירושלים

לאתר נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות | לדף הפייסבוק של הנציבות

להלן הפעילויות המרכזיות שנערכו בשנת 2022:

פיקוח ואכיפה בתחום הנגישות

בשנת 2022, ערך צוות המפקחים של נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות 696 פיקוחי נגישות ברחבי הארץ. במסגרת זאת, נמנו פיקוחים בבנייני משרדים, מוסדות להשכלה גבוהה, מוסדות חינוך קיימים, מקומות מסחר, מסעדות ואתרי פנאי, תחבורה ציבורית, תחנות דלק, אתרי אינטרנט ועוד.

הפיקוחים נערכו באופן יזום בהתאם לתכנית עבודה שנתית סדורה, כאשר שיעור של 8% מן הפיקוחים נגזר מפניות ציבור הנוגעות להפרה של תקנות נגישות. במקרים הרלוונטיים, פניות אלה עשויות להוביל להגשת תביעות אזרחיות או פליליות.

הפיקוחים התקיימו בפריסה ארצית, תוך מתן דגש למקומות המספקים שירות לציבור גדול. כמו כן, במהלך 2022, ניתן דגש מיוחד לפיקוחים בבתי ספר קיימים, אשר מהווים קרש קפיצה לשילוב בקהילה, כמו גם לפיקוחים הנוגעים להליכי בחירות ולפיקוחים במרכזים לפינוי בשעת חירום.

בתחום החקירות, נרשם גידול במספר החקירות שבוצעו; נרשמה פעילות ב-72 תיקי חקירה, ובתוך כך גביית עדויות, חקירות, איתור חייבים והכנת תיקים לתביעה. זאת, לצד הדרכות שבוצעו במהלך השנה לשיפור איכות החקירות.

במהלך שנת 2022, כחלק מקידום הליכי האכיפה המנהלית שתיכנס לתוקף במהלך 2023, החל ארגון של נהלים ותהליכים בתחום הפיקוח. הליכים אלו, הכוללים אפשרות להטלת עיצומים כספיים, צפויים להגביר את יעילות הפיקוחים. בנוסף לכך, כחלק מהחקיקה, ניתנו סמכויות ותפקידים נוספים למפקחים.

טיפול בפניות ציבור

בשנת 2022 נסגרו 7,611 פניות ציבור בתחומים שונים (מתוך 7,964 פניות ציבור סה"כ). כך לדוגמה, נסגרו 253 פניות בנושא נגישות בחינוך, 130 פניות בנושא מגפת הקורונה, 58 פניות בנושא דיור, 62 פניות בנושא בריאות, 51 פניות בנושא נגישות מבני ציבור חדשים, 290 פניות בנושא נגישות מבני ציבור קיימים, 236 פניות בנושא נגישות בשירות. ראה/י פילוח מלא של נושאי הפניה בנספח.

שאלות ותפטרות ופטורים

בשנת 2022 טופלו 13 שאלות בתחומי נגישות שונים. בנוסף, טופלו 1,862 בקשות לייעוץ ו-4,944 בקשות מידע שבמהותן דומות או חופפות לשאלות. כמו כן, טופלו 147 בקשות לפטור בנושאי נגישות בניין חדש, נגישות בניין קיים ונגישות שירות.

תביעות

בשנת 2022 נוהלו בבתי המשפט 12 תיקים שנפתחו בשנים קודמות והוכנו לתביעה 20 תיקים אזרחיים חדשים. במהלך השנה, נסגרו בהסדר פשרה 5 תיקים, מתוכם 3 תיקי נגישות ו-2 תיקי תעסוקה, וניתנו 6 פסקי דין בתביעות לאחר ניהול הליכי הוכחות, מתוכם, ב-2 מקרים תביעת הנציבות נדחתה וב-4 מקרים התביעה התקבלה. מתוך התיקים שנסגרו בפסקי דין, נוהלו 4 תיקי הפליה בשירות ציבורי ו-2 תיקי תעסוקה. 11 תיקים נסגרו בפשרה עם פיצוי כספי לתובע, במקרים הרלוונטיים, עם התחייבות החייב לתיקון הליקויים תוך פרק זמן קצוב.

מתוך 21 התיקים החדשים שהוכנו לתביעה, 9 עסקו בנגישות פרטנית של מוסדות חינוך, 4 בנגישות מקום ציבורי, תיק אחד בנגישות והפליה בתחבורה ציבורית, 4 בנושאי תעסוקה ו-3 בנושאי הפליה בשירות ציבורי. מתוך התיקים שעמדו לפתחה של הנציבות, הוחלט לסגור 14 תיקים מבלי להגיש בהם תביעה.

נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות הגישה לפרקליטות עמדות ב-81 תיקים, מתוכן 47 עמדות בתובענות ייצוגיות, 16 עמדות בתיקי תעסוקה, 11 עמדות בתיקי נגישות והפליה שאינם תביעה ייצוגית, 3 עמדות בנוגע לעתירות מנהליות בבית המשפט לעניינים מנהליים ו-4 עמדות בנוגע לעתירות שהוגשו לבג"צ. כמו כן, הנציבות העבירה עמדה אחת ליועצת המשפטית של משרד המשפטים והגישה 5 עמדות ישירות לבתי משפט, כאשר מתוכן 2 עמדות בנושא תעסוקה ו-3 עמדות בנושאי נגישות.

קידום תיקוני חקיקה ותקנות

בשנת 2022 קידמה הנציבות את החקיקות הבאות:

- ✓ תיקון 23 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, אשר מסמיך את הנציבות להטיל עיצומים כספיים על הפרת הוראות הנגישות והייצוג ההולם, וכן מסמיך את הנציבות לייצג אדם בגין כל פגיעה (הפליה או העדר נגישות) בניגוד לחוק. התיקון עבר בקריאה שניה ושלישית בכנסת ביוני 2022.
- ✓ השלמת הליך החקיקה של תיקון תקנות נגישות השירות להרחבת הזכאות ל"פטור מתור" ו"פטור מתשלום למלווה". התיקון מרחיב את מעגל הזכאים לפטור מתור ופטור מתשלום למלווה בהתאם לצרכים בשטח ולקריטריונים שנקבעו.
- ✓ השלמת החקיקה של צו רישוי עסקים (הוכחת נגישות) הקובע את האופן בו נדרשים עסקים טעוני רישוי להוכיח את עמידתם בהוראות הנגישות לשם קבלת רישיון עסק.
- ✓ הכנה וליווי של תקנות נגישות הנוגעות לזמני חירום, עד להתקנתן על ידי שר הביטחון. התקנות שאושרו קובעות הסדרי נגישות לאנשים עם מוגבלות במצבי חירום המצריכים פינוי אוכלוסייה, וכן מחייבות המשך פעילות של שירותי הבריאות בקהילה במצבי חירום בצורה מותאמת ונגישה.
- ✓ קידום וליווי של תקנות נגישות שירותי הבריאות בקהילה במצבי חירום עד להתקנתן על ידי שר הביטחון.
- ✓ תיקון 22 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, שיחייב את משרד הרווחה להסדיר את ההכרה בחיות שירות.

✓ ליווי חקיקת חוק שירותי הרווחה (בהובלת משרד הרווחה) והמשך ליווי התקנת התקנות ליישום החוק, המסדיר את האופן שבו יינתנו שירותי רווחה לאנשים עם מוגבלות.

הכשרות והדרכות בנושאי נגישות

מורשי נגישות

מורשי הנגישות הם גורמי המקצוע המייעצים לחייבים בהנגשה ולמעשה מקדמים את הנגישות בפועל. הנציבות משקיעה משאבים רבים בהכשרה ובהכוונה של מורשי הנגישות. בכלל זה, בשנת 2022 התקיימו 7 מפגשי הדרכה ולמידה למורשי נגישות בנושאים שונים; בין השאר, בהעמקת הידע במוגבלות בשמיעה ומוגבלות נפשית וקוגניטיבית, היכרות עם עדכוני חקיקה ועוד. בנוסף, נערך קורס הכשרת רכזי נגישות בממשלה אשר כלל 9 מפגשי קורס ו-2 מפגשי פורום וכן התקיים כנס שנתי למורשי נגישות בנושא "נגישות במרחב העירוני", אשר עסק באתגרים ובתחומים שונים המעסיקים את מורשי הנגישות בעבודת היום-יום. מידי שנה הנציבות עונה לעשרות פניות שמתקבלות ממורשי נגישות ומקפידה לתת מענה מקצועי והכוונה בסוגיות מורכבות.

גורמי מקצוע ברשויות המקומיות

הנציבות פועלת רבות לאורך השנים למתן תמיכה ולהכשרת רכזי הנגישות של הרשויות המקומיות. בתוך כך, בשנת 2022 נערך קורס הכשרת רכזי נגישות ברשויות המקומיות בשותפות עם המרכז לשלטון מקומי, במסגרתו קוימו 7 מפגשי למידה ו-2 מפגשי פורום נוספים בנושא שילוט והכוונה והנגשת נהלים. בנוסף, נערכו הדרכות לרכזי נגישות ברשויות הבדואיות והדרכה למרכזי ש.י.ל (שירות יעוץ לאזרח) ברשויות המקומיות.

לאור תיקון 23 בנושא האכיפה המנהלית קוימו הדרכות לבעלי תפקידים שונים ברשויות מקומיות, בכללן גזברים, יועצים משפטיים, מנכ"לים, מהנדסים, ועדים מקומיים ואזורים ועוד.

לצד אלו, מפקחי הנציבות נפגשים באופן תדיר עם רכזי הנגישות ומכוונים אותם לקידום הנגישות באזורם.

הפצת מידע לאנשים עם מוגבלות וקהלים נוספים בנוגע לזכויות בתחום הנגישות

בהמשך להתקנת תקנות הנגישות בשעת חירום אשר נכנסו לתוקף בשנת 2021, הנציבות קיימה מספר הדרכות להטמעת השינויים, בכללן מפגש הדרכה לבעלי תפקידים במשרדי הממשלה, מפגש הדרכה לבעלי תפקידים בשלטון המקומי ומפגש לנותני שירותי בריאות בקהילה. בנוסף, הופקו עבור אנשים עם מוגבלות סרטונים וחוברות בנושא רעידות אדמה, בשותפות רח"ל, משטרת ישראל, נציגי קופות החולים השונות וגופים נוספים. החוברות והסרטונים הופקו בשפות שונות והותאמו לצרכים שונים (פישוט לשוני, תיאור קולי ועוד).

בשל חשיבות האינטרנט והעולם הדיגיטלי בחיי היום-יום, נערכו מפגשי הדרכה רבים בנושא נגישות דיגיטלית, בין השאר לגורמים ממשלתיים, הורים לילדים עם מוגבלות ועוד.

במהלך שנת 2022 התקיימו כ-50 הרצאות בנושאי הנגישות השונים, ביניהם נגישות מתו"ס, נגישות דיגיטלית, נגישות תחבורה ציבורית, נגישות אירועים ועוד. בנוסף לאלו, כחלק מהעבודה השוטפת בנציבות, התקבלו לאורך שנת 2022 כ-3,708 פניות בתחום הנגישות.

דוגמאות לפעילות הנציבות בקרב הקהל הרחב של אנשים עם וללא מוגבלות

במהלך שנת 2022 התקיימו כ-200 הרצאות המיועדות לאנשים עם מוגבלות, בני משפחה ואנשי מקצוע. בנוסף, נערך יום עיון לכ-250 נותני שירותים בתחום תעסוקת אנשים עם מוגבלות, בשותפות עם משרד הרווחה ומשרד הבריאות. יום העיון עסק בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, במניעת אפליה ובזכויות ושירותים בתעסוקה.

במסגרת המאמצים לקידום תעסוקת אנשים עם מוגבלות **בחברה החרדית**, נמשכה עבודת הפורום לקידום תעסוקה במגזר החרדי, אשר הוקם על ידי הנציבות בשנת 2021, ובמסגרתו התקיימו בשנת 2022 3 מפגשים. בנוסף, פורסם למגזר החרדי אוגדן זכויות בתעסוקה וגובשה על ידי הנציבות קהילת ידע עבור אנשי מקצוע בתחום. כמו כן, לטובת קידום תעסוקת אנשים עם מוגבלות **במגזר הערבי**, התקיימו 2 מפגשים בצוות מטה רשויות יחד עם "הרשות לפיתוח כלכלי חברתי" במגזר המיעוטים במשרד לשוויון חברתי. בנוסף, התקיים יום "שולחנות עגולים" בטירה, הועברו 3 הרצאות בנושא זכויות בתעסוקה לחברה הערבית והופץ פלייר בנושא בשפה הערבית.

הועברו 8 הרצאות להורים לילדים עם מוגבלות ולאנשי מקצוע מתחום החינוך בנושא מיצוי הזכויות במערכת החינוך. כמו כן, פורסם מידע בנושא באתר האינטרנט של הנציבות ובעמוד הפייסבוק, הוכנו סרטוני מידע להורים אודות מיצוי הזכויות במערכת החינוך בתהליך ועדות הזכאות והאפיון, וכן קוים כנס בנושא הורות של אנשים עם מוגבלות.

הליכים פליליים לפי סעיף 19 מח או לפי הוראות הנגישות לפי חוק התכנון והבנייה

מחלקת נגישות בנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות מנהלת תהליכי פיקוח ואכיפת נגישות. בתוך כך, בשנת 2022 נערכו 696 פיקוחים, שבחלקם התגלו ליקויים בנגישות. מקרים אלו, הובילו לשליחת 294 מכתבי התראה ו-104 מכתבי יידוע לחייבים בהנגשה. ב-176 מקרים נשלחו לחייבים בהנגשה צווי נגישות, אשר הפרתם עלולה להוות עילה להגשת כתב אישום פלילי.

6 תיקים פליליים נסגרו בגין העילות הבאות:

- "נסיבות העניין אינן מצדיקות העמדה לדין" – 5 תיקים
- "חוסר ראיות" – תיק אחד

בתיקים נוספים נמשכים הליכי אכיפה. בשנת 2022, לא הוגשו כתבי אישום בנושאי נגישות.

בנוסף, במהלך שנת 2022 טופלו 950 תלונות בנושאים שונים, כגון מוסדות חינוך, נגישות בשירות, נגישות מבנים, אפליה ותעסוקה.

פירוט נוסף אודות פעילות נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות בשנת 2022 מופיע בנספח המצורף.

בכבוד רב,
דן רשל

נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
משרד המשפטים

נספח

סיכום עיקרי פעילות נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות בשנת 2022

אודות היחידה:

נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (להלן: הנציבות) הוקמה בשנת 2000 מתוקף פרק ו' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות – התשנ"ח (1998).

הנציבות, בין שאר תפקידיה, היא גם הגורם האמון על יישום, קידום, הגנה וניטור אמנת האו"ם לזכויות אנשים עם מוגבלות שמדינת ישראל אשררה בשנת 2012 בהתאם להחלטת ממשלה (החלטה מס' 5100 מיום 10.9.2012).

הנציבות פועלת למען יישום חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, קידום שוויון של אנשים עם מוגבלות, עידוד השתלבותם והשתתפותם הפעילה בכל תחומי החיים, ונגד הפלייתם בחברה.

לנציבות סמכויות אכיפה אזרחיות ופליליות בנושאים של הפליה במקום ובשירות ציבורי, אי עמידה בחובת ייצוג הולם בתעסוקה, והפרת הוראות הנגישות במקומות ובשירותים ציבוריים.

בשנת 2023, יכנס לתוקפו תיקון 23 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, המקנה לנציבות סמכויות אכיפה מנהליות (עיצומים כספיים) של תקנות הנגישות ושל חובת הייצוג ההולם בתעסוקה.

לצד נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות פועלת ועדה מייעצת הממונה מכוח חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות על ידי שר המשפטים ושר הרווחה.

מבנה ארגוני:

הישגים עיקריים של הנציבות בשנת 2022:

קידום מדיניות וחקיקה

- ✓ השלמת הליך החקיקה של תיקון 23 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות העוסק בסמכויות האכיפה של הנציבות.
- ✓ השלמת הליך החקיקה של תיקון תקנות נגישות השירות להרחבת הזכאות ל"פטור מתור" ו"פטור מתשלום למלווה"; התיקון מרחיב את מעגל הזכאים לפטור מתור ופטור מתשלום למלווה בהתאם לצרכים בשטח ולקריטריונים שנקבעו.
- ✓ השלמת החקיקה של צו רישוי עסקים (הוכחת נגישות) – קביעת האופן שבו נדרשים עסקים טעוני רישוי להוכיח את עמידתם בהוראות הנגישות לשם קבלת רישיון עסק.
- ✓ קידום וליווי של תקנות נגישות שירותי הבריאות בקהילה במצבי חירום עד להתקנתן על ידי שר הביטחון.
- ✓ קידום וליווי של תקנות נגישות אירועי פינוי אוכלוסייה וקליטתה במצבי חירום עד להתקנתן על ידי שר הביטחון.
- ✓ ליווי חקיקת חוק שירותי הרווחה (בהובלת משרד הרווחה) והמשך ליווי התקנת התקנות ליישום החוק, המסדיר את האופן שבו יינתנו שירותי רווחה לאנשים עם מוגבלות.
- ✓ ליווי של תיקון חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות בנושא חיות שירות עד להשלמת החקיקה המסדירה נושא זה.

ניהול תיקים אזרחיים ופליליים

- ✓ ניהול 32 תיקים אזרחיים, מתוכם 20 תביעות חדשות בנושאי תעסוקה, נגישות מקומות ציבוריים, נגישות פרטנית של מוסדות חינוך, הפליה בתחבורה ציבורית והפליה בשירות ציבורי.
- ✓ הגשת חוות דעת משפטיות – מעורבות והגשת חוות דעת ב-95 תביעות ועתירות נוספות.
- ✓ קבלת שורה של פסקי דין חשובים, כגון תביעה בתחום ההפליה בשירות ציבורי שבמסגרתה אדם עם מוגבלות נפשית ובעל פטור מתור הגיע עם בתו ללונה-פארק ובשל מוגבלותו סורב כאשר ביקש לעלות על אחד המתקנים. ביהמ"ש קבע שהלונה-פארק פעל בצורה מפלה ושרירותית, וכי אם נותן שירות נתקל באדם שזכאי לפטור מתור, אסור לו להניח הנחות על הסיבה בגינה ניתן הפטור ומבלי לבדוק האם המוגבלות הספציפית מונעת מאותו אדם לקבל את השירות.
- ✓ העברת קורס סמסטריאלי בבית הספר למשפטים במכללת ספיר בנושא שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.
- ✓ השלמת הליך המכרז להעסקת עורכי דין חיצוניים.

פיקוח ואכיפה

- ✓ אכיפת חובת הנגישות – ביצוע 696 פיקוחי נגישות והליכי אכיפה בשלל תחומים ואזורים גאוגרפיים, כ-8% מהם בעקבות פניות הציבור שהתקבלו. בעקבות הפיקוחים הוצאו 176 צווי נגישות ונפתחו 72 תיקי חקירה.
- ✓ אכיפת חובת הייצוג ההולם – פעילות אכיפה בקרב הגופים הציבוריים החייבים בייצוג הולם בתעסוקה, תוך שליחת 50 מכתבי התראה ו-18 צווים לגופים שלא עמדו בחובתם. בעקבות פעולות האכיפה, כל הגופים שלא עמדו ביעד הייצוג ההולם קודם לכן, עמדו בחובותם בכך שפרסמו תכנית שנתית ומינו ממונה על הנושא. במקביל, נבדקה איכותן של 121 התוכניות השנתיות שהוגשו על ידי הגופים החייבים, ונשלחו לגופים הערות ודרישות לתיקונים שונים, אשר בסופו של דבר אומצו. כמו כן, התקיימו ישיבות הכנה וחשיבה בדבר ההיערכות למעבר לעיצומים הכספיים לקראת תחילת יישומו של תיקון 23 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות.

קידום ההשתלבות בחברה

- ✓ חוק שירותי הרווחה לאנשים עם מוגבלות – עבודה אינטנסיבית ומעמיקה בליווי עבודת החקיקה, תוך הצלחה בהטמעת תפיסות הנציבות בנושא, עד לחקיקת החוק.
- ✓ הזכות להורות של אנשים עם מוגבלות – המשך קידום המודעות לנושא והטמעת תפיסת הזכות להורות, ככנסים והרצאות, לפורומים מקצועיים ומגוונים (עובדים סוציאליים, רופאי פריון ועוד); הכרה בזכות להורות כזכות וכשירות בחוק שירותי הרווחה לאנשים עם מוגבלות.
- ✓ קידום הדיור העצמאי לאנשים עם מוגבלות – קידום שיח בנושא הבחינה המחודשת לקריטריונים לדיור ציבורי מול משרד השיכון והוועדה הציבורית העוסקת בנושא; פעולות ליישום הרחבת הזכאות לדיור ציבורי לאנשים עם מוגבלות נפשית.
- ✓ כשרות משפטית – שותפות בצוותי עבודה בין-משרדיים להטמעת תיקון 18 לחוק הכשרות המשפטית; כתיבת תקנות מומחים בנושא ייפוי כוח מתמשך; סיום העבודה המקצועית להקמת פיילוט לטריבונל כשרות משפטית.
- ✓ קידום תעסוקת אנשים עם מוגבלות – פרסום מכרז "הזנק לתעסוקה" להפעלת מיזם לשילוב אנשים עם מוגבלות בשירות המדינה; ביסוס והעמקת עבודת פורום המרכזים הרפואיים הממשלתיים לטובת גיוס ושימורם של עובדים עם מוגבלות; סיוע לקידום הייצוג ההולם במשרד המשפטים ובפרט בפרקליטות; פתיחת קורס הכשרה לממוני שילוב בתכניות העתודה למגזר הציבורי; הקמת פורום ממשלתי "ממשבר להזדמנות" לצמצום הפער בין נתוני תעסוקת אנשים עם מוגבלות במשק לבין הביקוש לעובדים במשק; קיום ישיבות עבודה עם משרדי הבריאות והרווחה בנושא צמצום המפעלים המוגנים, לצד קיום מפגשים מקוונים עם מומחים בינלאומיים בנושא; המשך עבודת הפורום לקידום תעסוקת אנשים עם מוגבלות בחברה החרדית; פרסומים ייעודיים למגזרים החרדי והערבי בנושא תעסוקת אנשים עם מוגבלות; קיום מפגשים עם הרשות לפיתוח כלכלי-חברתי במגזר המיעוטים במשרד לשוויון חברתי בנושא תעסוקת אנשים עם מוגבלות במגזר הערבי; קיום יום עיון לכ-250 נותני שירותים בתחום תעסוקת אנשים עם מוגבלות.

✓ משבר כוח האדם במערכת החינוך והשפעתו על תלמידים עם מוגבלות – הצפת המחסור בסייעות משלבות, המביא לגידול במעבר לחינוך המיוחד, לצד פעילות בכנסת ומול השלטון המקומי, ההסתדרות ומשרד החינוך, לטובת שיפור תנאי העסקתן; פרסום מסמך המדגיש את חשיבות הקשר בין ההורה לסייעת, חרף הנחיה קודמת האוסרת על כך; קידום הכשרת סייעות משלבות חדשות; קידום תמריצים למורים משלבים במסגרת הסכמי השכר עם המורים, בדומה לתמריצים הניתנים למורי החינוך המיוחד; פנייה למשרד החינוך בנושא הנחיית המשרד המאפשרת צמצום יום הלימודים לתלמידים עם מוגבלות בכיתות תקשורת, וכן מעורבות בעתירה מנהלית מול משרד החינוך בעניין זה; מתן הרצאות להורים ולאנשי מקצוע בנושאים שונים, ופרסום סרטוני מידע להורים בעניין ועדות הזכויות והאפיון במערכת החינוך; טיפול בפניות ציבור בנושאי חינוך.

שירות לאזרח

מענה וטיפול בכ-8,000 פניות ציבור. התפלגות נושאי הפניות העיקריים: נגישות (46%), מיצוי זכויות (26%), תעסוקה (12%), חינוך (12%).

קשרי חוץ

✓ **כנס "Zero Project" בווינה** – הנחיית מושב של קובעי מדיניות בינלאומיים; פגישות עם בכירים ממשרד הרווחה האוסטרי, לצד ארגונים ממשלתיים ואזרחיים שונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם מוגבלות.

✓ **הכינוס השנתי של המדינות החתומות על אמנת ה-CRPD באו"ם, ניו יורק** – לצד השתתפות בעצרת הכללית, הנציבות קיימה אירוע צד עם המשלחת הגרמנית בנושא ספורט פראלימפי. בנוסף, הנציבות לקחה חלק באירוע צד של שגרירות ישראל באו"ם עם ארגון הבריאות העולמי, וכן התקיימו פגישות עם משלחות מטעם מדינות החברות באמנה, וגורמים מקומיים מהעיר ניו יורק ומדינת ניו יורק העוסקים בזכויות אנשים עם מוגבלות בשלל תחומים.

שינוי עמדות, הדרכה והסברה

- ✓ פעילויות הסברה ייעודיות לכלל הציבור.
- ✓ כנסים, פעילויות וימי עיון לאוכלוסיות ייעודיות: אנשי מקצוע בתחום הנגישות, החברה הערבית והבדואית, החברה החרדית וגופים במגזר הציבורי.
- ✓ פעילויות בדיגיטל: הפצת מידע באתר האינטרנט וברשתות החברתיות של הנציבות (כולל הקמת חשבון טוויטר) אודות פעילות הנציבות וזכויות אנשים עם מוגבלות.
- ✓ ייזום קמפיינים בנושאים ספציפיים בהתאם לתוכניות העבודה של הנציבות.
- ✓ הרצאות והדרכות פרונטליות ובמדיות מקוונות בתחומים שבהם פועלת הנציבות

יעדים מרכזיים לשנת 2023:

שיפור היעילות באכיפת תקנות הנגישות:

א. תיקון 23 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (אכיפה באמצעות עיצומים כספיים) – השלמה סופית של תהליך החקיקה והיערכות רוחבית לתחילת יישומו.

ב. מתן כלים לעסקים קטנים לביצוע בדיקות נגישות באופן עצמאי.

ג. מתן אפשרות לעסק לדווח על הנגשתו טרם תחילת האכיפה המנהלית.

1. גידול בהיקף פניות הציבור המגיעות לנציבות, תוך הקפדה על איכות המענה.

2. העלאת המודעות לתפקידי ופעילות הנציבות, והגעה לאוכלוסיות מיקוד על ידי פעולות הסברה, מיתוג ומיצוב הנציבות כגוף האמון על זכויות אנשים עם מוגבלות בישראל.

3. גידול בהיקף הטיפול בתיקי תביעה אזרחיים שמקורם בפניות ציבור.

4. הרחבת הפעילות לקידום תעסוקת אנשים עם מוגבלות באמצעות אכיפת החובה לייצוג הולם והחלתה על גופים נוספים.

דוחות ופרסומים בשנת 2022:

1. דו"ח סיכום פעילות שנתי לשנת 2021.

2. הפצת עלון בנושא תעסוקת אנשים עם מוגבלות בשפה הערבית.

3. פרסום סרטוני זכויות תלמידים עם מוגבלות במערכת החינוך.

4. השקת קמפיין רדיו ורשתות חברתיות לבעלי עסקים.

5. פרסום נתוני הייצוג ההולם בגופים ציבוריים גדולים בשנת 2021.

6. פרסום פוסטים בפייסבוק: 209.

7. פרסום ציורים בטוויטר: 60.

8. הפקת מידעון בנושא שירותי חינוך מיוחדים וועדות האפיון לפי חוק החינוך המיוחד.

9. הפקת דו"ח נתונים סטטיסטיים על בסיס עיבוד מיוחד של מכון ברוקדייל לנתוני הסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה משנת 2020 – "אנשים עם מוגבלות בעידן הדיגיטלי".

10. הצגת תמונת מצב עדכנית – "אנשים עם מוגבלות בישראל 2021: נתונים סטטיסטיים נבחרים" – על בסיס עיבוד מיוחד של מכון ברוקדייל לנתוני הסקר החברתי של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה משנת 2020.

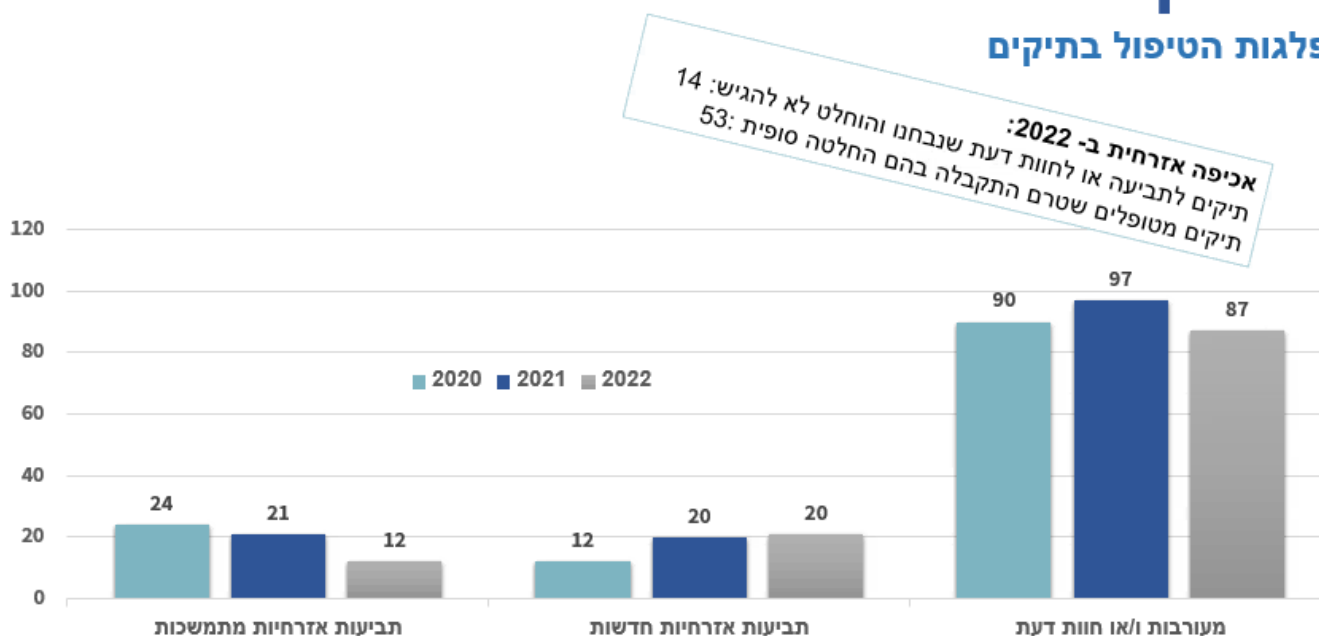

נתונים כמותיים מרכזיים:

תיקים אזרחיים ופליליים

המחלקה המשפטית

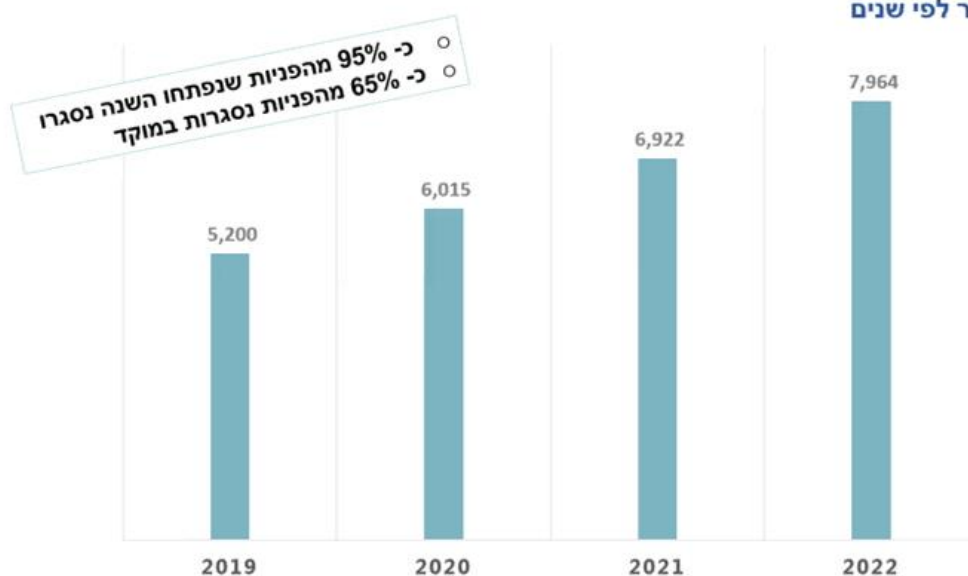
התפלגות הטיפול בתיקים

טיפול בפניות ציבור:

פניות הציבור

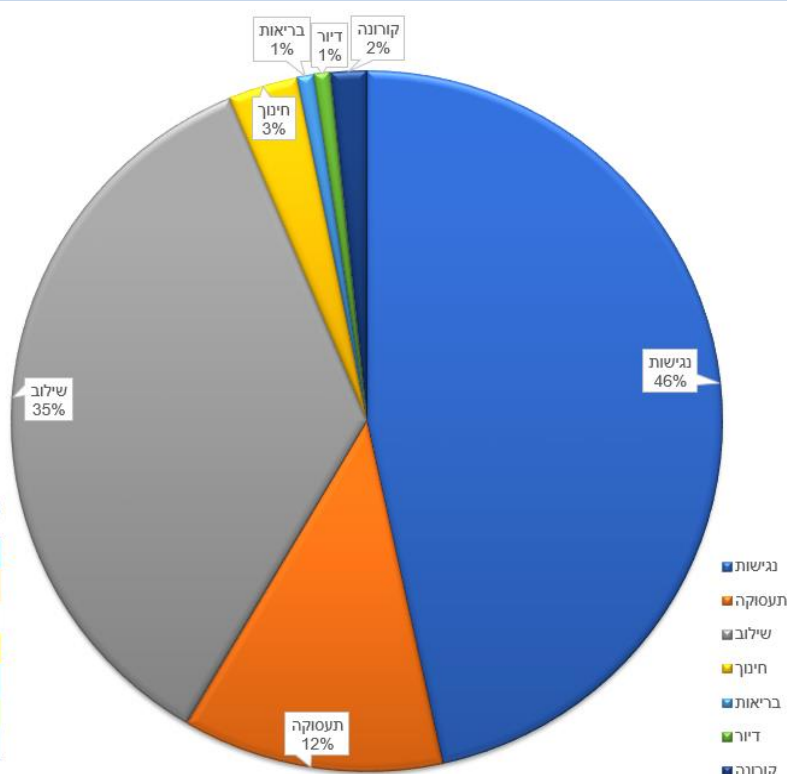
כמות פניות הציבור לפי שנים

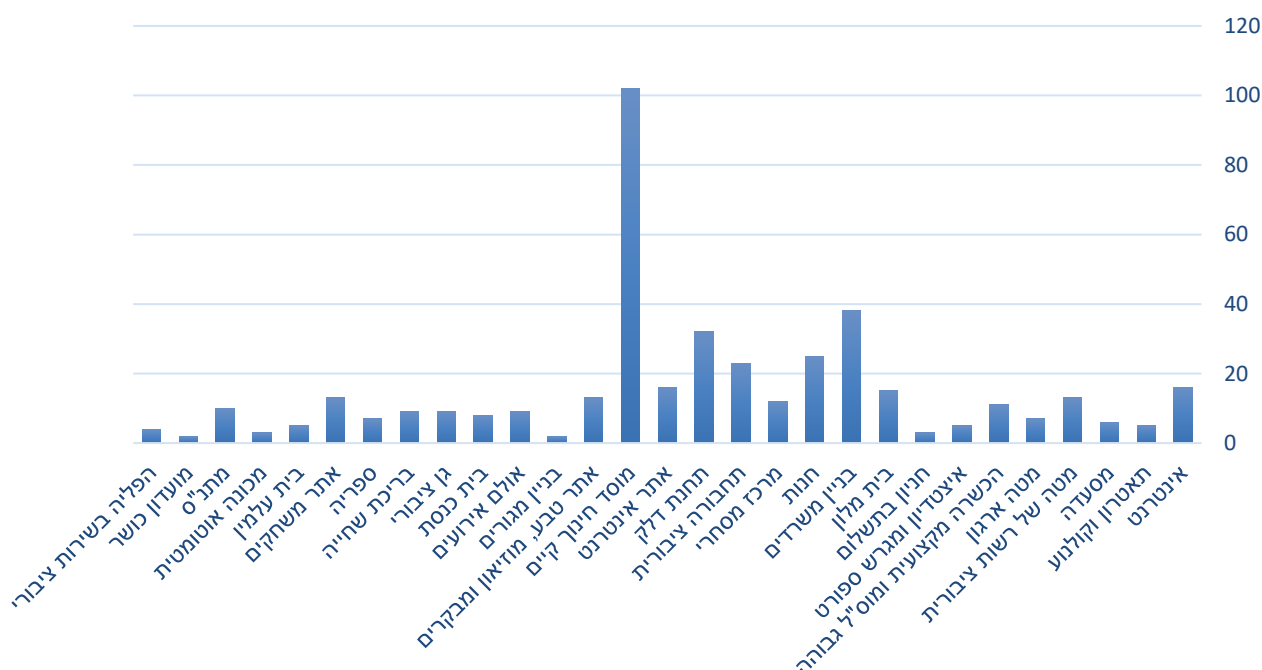
כמות פניות לפי נושאים:

3,708	נגישות
948	תעסוקה
2,805	שילוב
253	חינוך
62	בריאות
58	דיור
130	קורונה
7,964	סה"כ

פיקוחים:

נושאי פיקוחים לשנת 2022

דרכי התקשרות

ראש היחידה: מר דן רשל, נציב שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות

כתובת: רח' ירמיהו 37, בניין א' קומה 9 ירושלים

כתובת למשלוח דואר: ת.ד. 34255, סניף שטנר, מיקוד 9134100, ירושלים.

יצירת קשר עם מוקד הנציבות: טלפון *6763, המענה ניתן בימים ראשון עד חמישי בין השעות 08:00 עד 16:00.

[לפנייה אלינו באמצעות טופס מקוון.](#)

פקס: 02-646-2881

כתובת דוא"ל: pniotnez@justice.gov.il